

เสียงผา ม้าเทวดาแห่งขุนเขา

เรื่อง : howl the team ภาพ : ชาพีช

สถานะ : ในไทย เหลืออยู่ประมาณ 500 ตัว

บนยอดเขาหินปูนที่สูงชันและสลับซับซ้อนจนไม่น่ามีสิ่งมีชีวิตใดอยู่ได้นั้นคือที่อยู่อาศัยของเสียงผา สัตว์รูปร่างหน้าตาคล้ายแพะที่เคลื่อนที่และปีนป่ายภูเขาได้เก่ง จนในอดีตชาวบ้านขนานนามพวกมันว่าเป็น “ม้าเทวดา” เพราะสามารถปรากฏตัวตามยอดเขาและหน้าผาราวกับเหาะเหินเดินอากาศได้

เสียงผาเป็นสัตว์กีบที่คล้ายๆ แพะ แต่มีขายาวและมีขนชั้นนอกที่ชี้ฟูตั้งแต่คอไปจนถึงไหล่ มีต่อมสร้างสารที่มีกลิ่นฉุนที่ได้ตาไว้ทำเป็นเครื่องหมายประกาศอาณาเขต เสียงผาเป็นสัตว์ที่หวงถิ่น อาศัยอยู่ตามภูเขาที่เปิดโล่ง นอกจากจะปีนเขาเก่งมากแล้ว เสียงผายังว่ายน้ำได้อีกด้วย

ด้วยความที่เสียงผาอาศัยตามแนวหุบเขาที่เข้าถึงยาก ทำให้ไม่ค่อยมีศัตรูตามธรรมชาติเท่าไรนัก แต่กลับกลายเป็นโซคร้ายของพวกมันอีกเช่นกัน เพราะการที่อยู่ริมหน้าผาหรือยอดเขาทำให้ตกเป็นเป้าหมายของนายพรานที่มาล่าได้ง่าย ๆ อีกทั้งเสียงผายังขับถ่ายที่เดิมทุกครั้ง ทำให้นักล่าสัตว์เมื่อพบแหล่งขับถ่ายของเสียงผาก็จะซุ่มดักริงได้ทันทีเพราะไม่ว่าอย่างไรเสียงผาก็จะต้องกลับมาขับถ่ายที่นี่อีกครั้งแน่ ๆ

ภูเขาหินปูนที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหลักของเสียงผาถูกทำลายไปมากจากการระเบิดไปทำอุตสาหกรรมซีเมนต์ ภายนอกภูเขาหินปูนอาจจะดูเหมือนเป็นป่าที่แห้งแล้งทำให้หลายคนไม่ให้ความสำคัญ แต่จริง ๆ แล้วภูเขาหินปูนมีระบบนิเวศเฉพาะในแบบตัวเองที่ไม่มีป่าแบบอื่นทดแทนได้ ด้วยเหตุนี้ทำให้จำนวนของเสียงผาในไทยถูกคุกคามอย่างมาก

ที่น่าเป็นห่วงยิ่งขึ้นคือความเชื่อในเรื่อง “น้ำมันเสียงผา” ที่ทำมาจากกระดูก เนื้อ และเส้นเอ็นเสียงผา ว่าจะมีสรรพคุณช่วยลดอาการปวดเมื่อย สมานแผล หรือสมานกระดูกได้ราวกับยาวิเศษ จนทำให้มีคนออกไล่เสียงผากันมากมาย แต่ความเชื่อน้ำมันเสียงผานี้ไม่เป็นเรื่องจริงเลย เพราะน้ำมันเสียงผามีที่มาจากคนในอดีตเห็นเสียงผากระโดดปีนป่ายภูเขาเก่งทำให้เชื่อว่าในตัวมันต้องมีสารอะไรบางอย่างที่ช่วยบำรุงเกี่ยวกับข้อต่อและกระดูกแน่ๆ แต่จากการพิสูจน์ในปัจจุบันแล้วพบว่าน้ำมันเสียงผาแทบไม่มีผลต่อการสมานแผลหรือกระดูก แม้แต่ลดอาการปวดเมื่อยก็ยังได้ผลน้อยกว่ายาสมัยใหม่ด้วยซ้ำ

แม้จะอยู่ถึงบนยอดเขาและหน้าผาอันซับซ้อน แต่เหล่าเสียงผาก็ไม่อาจหนีไปจากมนุษย์นักล่าได้พ้น เพราะฉายาและความเชื่อผิดๆ ที่มนุษย์ตั้งให้ จึงกลายเป็นว่าชื่อ “ม้าเทวดา” ได้เปลี่ยนเป็นดั่งคำสาปที่ยังคงทำให้พวกมันถูกล่าต่อไป

Web Exclusive

น้ำมันเสียงผามีที่มาจากคนในอดีตเห็นเสียงผากระโดดปีนป่ายภูเขาเก่งทำให้เชื่อว่าในตัวมันต้องมีสารอะไรบางอย่างที่ช่วยบำรุงเกี่ยวกับข้อต่อและกระดูกแน่ ๆ แต่จากการพิสูจน์ในปัจจุบันแล้วพบว่าน้ำมันเสียงผาแทบไม่มีผลต่อการสมานแผลหรือกระดูก แม้แต่ลดอาการปวดเมื่อยก็ยังได้ผลน้อยกว่ายาสมัยใหม่ด้วยซ้ำ